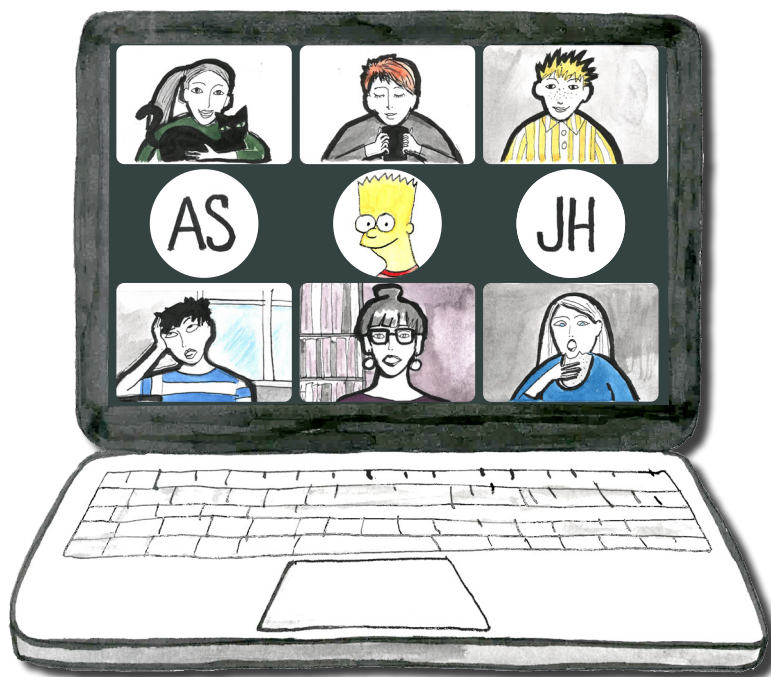

DOPORUČENÍ PRO VYUČUJÍCÍ K DISTANČNÍ VÝUCE

1. DOPORUČENÍ

K TECHNICKÉMU ZABEZPEČENÍ DISTANČNÍ VÝUKY

VÝBĚR KOMUNIKAČNÍ PLATFORMY

- Používání **jednotné školní platformy**, ideálně komplexně uzavřených systémů (např. Microsoft Teams, Google Classroom apod.), zajistí větší bezpečí, poskytne unikátní prostor pro sdílení materiálů a umožní jednotnou komunikaci.
- Microsoft nabízí školám **licenci k Microsoft Office 365 zdarma**. Součástí tohoto produktu je i Microsoft Teams. Do této platformy je možné přihlásit se skrze [webovou stránku Microsoft Teams](#) či používat [desktopovou aplikaci](#), kterou je potřeba instalovat na počítač.
- [Google Classroom](#) je nástroj volně dostupný všem školám používajícím G Suite pro vzdělávání a dále také všem majitelům účtu Google.
- Při použití jakékoliv platformy je vhodné používat **školní účty pro zvýšení bezpečí výuky**. V případě Microsoft Teams nebo Google Classroom je toto automaticky obsaženo.
- Součástí některých platform (např. Microsoft Teams a Google Classroom) je možnost využívat **uzavřené skupiny a učebny**, do kterých je možné se kdykoliv připojit, avšak pouze s přidělenými přístupovými údaji.
- Zaslání vstupních údajů k videokonferenci v rámci jiných platform (typicky ID a heslo) může vést ke **sdílení přístupových údajů cizími osobami** a narušení výuky, týká se to např. systémů Zoom, Google Meet, Skype aj.
- Hesla k žákovským a učitelským účtům by měla být **odlišná od obvykle používaných** osobních hesel žáků i vyučujících. Pokud má škola možnost **vygenerovat unikátní hesla** v podobě kombinací čísel a znaků, je tato varianta nejbezpečnější. Pokud mají žáci možnost svá hesla měnit, může dojít ke snadnějšímu narušení výuky někým cizím.
- Při obtížích se můžete **zkusit poradit se zkušenými kolegy** nebo naopak **kolegům méně zkušeným pomoci** s tím, co vy už znáte. Sdílení potíží a nejistot může být vhodnou formou vzájemné podpory.
- Je potřeba zjistit, zda mají žáci **dostatečné internetové připojení a vyhovující techniku** (stolní počítač či notebook), které jim umožní účastnit se distanční výuky. To je možné zjistit **komunikací s rodiči** a následně **individuálně ošetřit** u těch žáků, kteří se připojit nemohou či mají zhoršené podmínky pro pravidelnou účast na online výuce.

1. DOPORUČENÍ

K TECHNICKÉMU ZABEZPEČENÍ DISTANČNÍ VÝUKY

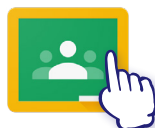

ZABEZPEČENÍ VIDEOKONFERENCE

- Návody k platformám naleznete pod uvedenými odkazy. Pro zobrazení návodu klikněte vždy na ikonu příslušné platformy.

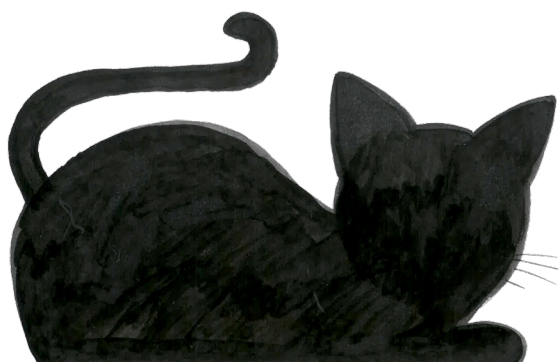

[Microsoft Teams](#)

[Google Classroom](#)

- Pokud nemáte k dispozici uzavřenou platformu, je vhodné videokonferenci dále zabezpečit.
 - Při vytváření místnosti lze využít možnosti tzv. **čekárny/waiting room k ověření identity** přihlašujících se žáků.
 - Nastavením vhodných **uživatelských oprávnění vyučujícím i žákům** lze předejít narušení výuky žáky. Můžete rozhodnout, k jakým funkcím (např. chat, nahrávání, sdílení obrazovky, psaní na zeď aj.) budou mít žáci oprávnění. V Google Classroom je tato možnost zahrnuta automaticky.
 - **Uzamčení místnosti** po přihlášení účastníků eliminuje narušení výuky ze strany cizích osob (tzv. *zoombombing*).
- Při sdílení obrazovky je vhodné **předem připravit** dané soubory či webové stránky a **zavřít osobní dokumenty**.
 - Při možnosti sdílení obrazovky/*share screen* lze **vybrat konkrétní okno či soubor**, díky čemuž není vidět celá plocha. Sdílením celé plochy může dojít k narušení soukromí.
- Některé platformy nabízejí účastníkům **rozostření či nastavení vlastního pozadí**, díky němuž lze více **chránit soukromí** a snížit potenciální stud.
- **Je vhodné žáky upozornit**, že sdílením přístupových údajů, kódů, a především záznamů z výuky bez povolení dalším osobám porušují pravidla a může se jednat i o trestný čin.
- Na veřejných stránkách školy by **neměly být dostupné údaje** o konkrétních časech probíhajících videokonferencí a v žádném případě přístupové údaje k nim.

1. DOPORUČENÍ K TECHNICKÉMU ZABEZPEČENÍ DISTANČNÍ VÝUKY

BEZPEČNOSTNÍ PRAVIDLA VIDEOKONFERENCE

- Veřejně **není možné sdílet** ty materiály, u kterých lze **jasně identifikovat jednotlivé osoby**.
- Před sdílením takovýchto materiálů je **vždy nutné vymazat údaje umožňující identifikaci** (např. jména u fotek/portrétů žáků, písemky, nástěnky atp.).
- Při nahrávání výuky a jejího sdílení je potřeba mít **souhlas rodičů žáků nebo samotných studentů** (s ohledem na věk).
- Není vhodné nechávat žáky na videokonferencích samotné. Ideální variantou je **zahájení i ukončení výuky vyučujícím**.
- Ačkoliv by záznam z videokonference neměl být pořízen ani zveřejněn bez souhlasu zúčastněných, vhodným vystupováním při vlastní videokonferenci lze **předejít veřejně přístupnému potenciálně kompromitujícímu záznamu**.
- Je potřeba **respektovat věkové limity** aplikací, skrze které vyučující se žáky komunikují.
 - **Od loňského roku platí zákon** týkající se používání služby, která zpracovává GDPR data (téměř všechny sociální sítě a komunikační kanály). Věkový limit pro používání těchto služeb je nastaven na 15 let. Do tohoto věku je nutný souhlas zákonného zástupce.
- Pokud někdo bez souhlasu zveřejní záznam výuky, **je možné se chránit**. Může se jednat o trestný čin. V takovém případě je nutná **komunikace s vedením školy a je vhodné poradit se** na poradna-e-bezpeci.cz nebo na stoponline.cz.

1. DOPORUČENÍ

K TECHNICKÉMU ZABEZPEČENÍ DISTANČNÍ VÝUKY

UŽ JSTE VŠICHNI?

JSI MJÚTLA!
UNMJÚTNI SE

DOPORUČENÍ K ONLINE KOMUNIKACI

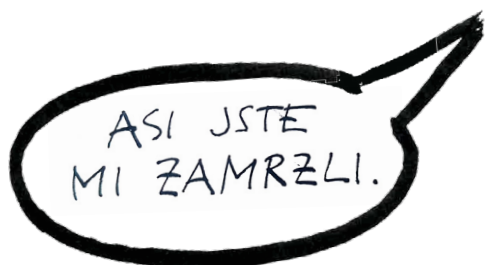
- Předem stanovená pravidla komunikace, by měla být **dostupná a srozumitelná** **žákům i rodičům**. Zejména:
 - skrze **kteřou platformu** se komunikuje
 - kam se vkládají **domácí úkoly**
 - jakým způsobem je dávana **zpětná vazba**
 - jaká jsou **pravidla** při domácích testech a zkoušeních
- Stejně tak máme se žáky i rodiči **stanovená pravidla komunikace a interakce** v průběhu samotné videokonference:
 - **kdo kdy mluví**
 - jak se **hlásit o slovo**
 - k čemu lze využívat **chat**
 - kdy klást **dotazy**
 - kdy je a kdy není **zapnutý mikrofon**
 - kdy je a kdy není **zapnutá kamera**
- U některých platformech je možné **využít funkce** „ztlumit ostatní/mute“ a „přihlásit se“.
- V průběhu videokonference je třeba kontrolovat, zda se všichni stále **vzájemně slyší**. Nestabilní internet na obou stranách může narušovat plynulost promluvy a žáci nemusí dát vědět, že chvíli neslyšeli.
- Lepší **kvalitu zvuku** zajistí sluchátka s mikrofonem, jsou-li k dispozici, mohou pomoci vyučujícím i žákům.
- S ohledem na situaci je mnohdy vhodné vyzvat žáky a studenty k **zapnutí kamer**, komunikace a vzájemné sdílení je tak přirozenější.
- Žádoucí je **vše předem vyzkoušet**. Při přípravě by mohl pomoci následující [check-list](#).
- Oporou může být rozmyšlený **scénář pro případ technických problémů** během vlastní výuky, zahrnující i možnost jejího ukončení v případě závažné poruchy.

UŽ TADY DOCELA DLOUHO MLUVÍM,
ALE ASI JSEM NEMĚLA ZAPNUTÝ MIKROFON.

2. PEDAGOGICKÁ DOPORUČENÍ PRO DISTANČNÍ VÝUKU

OBEČNÁ DOPORUČENÍ

- Není možné obsáhnout všechna nabízená doporučení. Při výběru **jednoho nebo dvou zdrojů**, z nichž budete čerpat inspiraci k distanční výuce, se vyhnete zahlcení.
- **Distanční výuka nerovná se videokonference.** Online platformy nabízejí spoustu možností, jak využít jiné formy online výuky. Lze například **zadat úkoly, vytvářet a sdílet materiály, kvízy, pracovní listy, texty, fotografie** aj.
- **Není nutné ani efektivní** odučit všechny běžné hodiny formou videokonferencí.
- Základ výuky na dálku by měl být **v asynchronní výuce s využitím možností online prostředí.**
- Při používání systémů, jako jsou Microsoft Teams a Google Classroom, je snazší **sdílení dokumentů, pracovních listů, zadávání jednotlivých úkolů** atp. Je možné komunikovat i jakkoliv jinak – je však potřeba brát v potaz **výše zmíněná bezpečnostní doporučení.**
- V rámci online výuky lze využít materiály, pomůcky a podklady, na které jsou vyučující zvyklí z běžné výuky. Jestliže nejsou ve formě vhodné pro online využití, je možné je **převést třeba naskenováním nebo uložením do vhodného formátu** (např. PDF).
- Pokud se v průběhu videokonference nepodaří např. spustit zamýšlené video, lze odkaz poslat žákům k prostudování a využít nově vzniklý čas na další učivo. Přínosným tak může být **předem vytvořený náhradní program.**
- Je vhodné žáky před výukou vybídnout, aby si vytvořili pracovní místo či koutek, alespoň na dobu videokonference. Pokud tuto možnost mají, mohou tak **minimalizovat rušivé vlivy z okolí.**
- S ohledem na **věk žáků** je potřeba upravit doporučení k výuce:
 - U starších žáků je možné zadávat více samostatných a skupinových prací.
 - U mladších žáků je vhodné dělat více videokonferencí a věnovat se také rozvoji sociálních vztahů a dovedností.
- Žáci by měli mít **možnost individuálních konzultací** s vyučujícím.
- U žáků, kteří mají technické **problémy s připojením či možnost připojení nemají** vůbec, je na místě tuto situaci individuálně ošetřit tak, aby se i oni mohli v období uzavření škol do výuky zapojit.

2. PEDAGOGICKÁ DOPORUČENÍ PRO DISTANČNÍ VÝUKU

VYPADA'VÁŠ.

FRANTO,
ZAPNI SI
MIKROFON!

NA CO SE SOUSTŘEDIT

- Vzhledem k častým zpomalením obrazu a zvuku, ozvěnám i jiným šumům je na místě **mluvit pomaleji a srozumitelněji** než při běžné komunikaci. Vhodné je také dělat delší odmlky, po vyzvání ke slovu chvíli počkat a být trpělivý.
- Obdobně jako ve třídě by měl být do výuky zapojen každý žák. Díky některým **online nástrojům** lze vytvářet např. anonymní hlasování, kde má každý možnost se vyjádřit (např. [Mentimeter](#), [Kahoot!](#), [CollBoard](#), [iTester](#), [Quizizz](#)...)
- Další možností, jak zapojit všechny žáky, je rozdělit výuku či videokonferenci **na menší skupiny**, např.:
 - polovina dopoledne, polovina odpoledne
 - polovina pondělí a středa, polovina úterý a čtvrtek, společný pátek
- **Vzájemná diskuse a hodnocení** výuky je možné i při distanční výuce právě skrze společnou videokonferenci. Žáci mohou sdílet své dojmy ze samostatné práce z domova s vyučujícím i se spolužáky.
- Pro zpestření výuky může být součástí delších videokonferencí také krátké **pohybové cvičení**, které pomůže žákům soustředit se.

2. PEDAGOGICKÁ DOPORUČENÍ PRO DISTANČNÍ VÝUKU

VLASTNÍ VÝUKA

- Vzhledem ke zvýšené náročnosti prostřednictvím online výuky je vhodné prioritizovat učivo a volit **podstatná a všeprostupující témata** či okruhy. Zahlcení nadbytečnými úkoly a tématy, která nejsou klíčová, může být kontraproduktivní.
- Probíranou látku z jednotlivých předmětů lze **spojit do tematických celků** a probírat je v širších souvislostech.
- Je možné využít **skupinových prací a miniprojektů** na určitá témata. Tak lze podpořit zájemnou komunikaci žáků mezi sebou i mimo prostor videokonference.
- Distanční výuku může oživit také **pomoc mladším žákům od žáků starších**.
- U jednotlivých předmětů si mohou žáci vytvářet **předmětová portfolia** (bodové seznamy probírané látky), která budou motivací k domácí aktivitě a poslouží jako podklady ke sledování postupu výuky.
- Důležitá je **zpětná vazba**. Nápomocné je i vzájemné sdílení pocitů ohledně online výuky. Jejich obsahem by mělo být:
 - Jak se žákům daří učit z domova?
 - Zvládají zadávané úkoly?
 - Používají žáci nějakou aplikaci pro učení, kterou by mohli doporučit ostatním?
 - Sdílí se spolužáky své nápady či nejasnosti?
 - Ví, kde v probírané látce aktuálně jsou?
 - Ví, na koho se obrátit, pokud je nějaký problém?
 - Vyhovuje jim poměr videokonferencí a samostatné práce?
- Platformy nabízí možnost **rozdělit se v průběhu videokonference do menších skupinek**, které poběží paralelně. Toho lze využít při práci ve skupinách, diskuzích aj.
- Aplikace umožňují zadávání samostatné práce, kterou každý vypracuje svým tempem. **K žákům je třeba přistupovat individuálně**. Rychlejší žáci by měli dostávat další dílčí úkoly, současně mají všichni dostatek času splnit zadaný úkol podle svých možností.
- Ke zpestření výuky během videokonferencí je možné využívat celou řadu **online interaktivních nástrojů a zdrojů audiovizuálního obsahu**. Např. JSNS viz dále.

3. DISTANČNÍ VÝUKA S JSNS

AUDIOVIZUÁLNÍ LEKCE

Vzdělávací portál JSNS.CZ nabízí **300+ filmů s výukovými materiály**. Snadno můžete najít vhodnou audiovizuální lekci pomocí [podrobného vyhledávání](#), např. podle tematického okruhu, věku apod.

Při uzavření škol je vzdělávací portál JSNS dočasně volně přístupný, aby ho žáci mohli využívat při práci z domova. Za běžného režimu je většina výukových materiálů k dispozici jen **registrovaným uživatelům**. Aby mohli žáci zhlédnout film samostatně, je třeba jim udělit **dočasný žákovský přístup**. Tuto volbu naleznete přímo v každé lekci poblíž tlačítka Přehrát film.

AKTIVITY VHODNÉ K DISTANČNÍ VÝUCE

Přes 80 lekcí jsme přizpůsobili tak, aby s nimi žáci mohli pracovat i **samostatně doma**. Projděte si [aktivity určené k distanční výuce](#), které jsou rozděleny podle stupně vzdělávání a tematických okruhů. Distanční výuku najdete k následujícím tematickým okruhům: Mediální vzdělávání, Sociální problematika, Lidská práva a globální rozvojové vzdělávání, Moderní československé dějiny, Životní prostředí, Cizojazyčné lekce.

KROK ZA KROKEM AV LEKCEMI

Jak se zorientovat v lekcích **moderních československých dějin, mediálního a globálního rozvojového vzdělávání**? Nahlédněte do „výukových plánů“ [Krok za krokem moderními československými dějinami](#), [Krok za krokem](#).

[mediálním vzděláváním](#) a [Krok za krokem globálním rozvojovým vzděláváním](#), které jsou rozděleny do tří úrovní podle náročnosti témat.

PROČ A JAK UČIT S FILMEM?

Dokumentární **film je výborným pomocníkem i při výuce na dálku**. Jaké jsou zkušenosti vyučujících, kteří dlouhodobě využívají audiovizuální materiály ve svých hodinách? Jak lze díky dokumentům vzbudit v žácích zájem o probírané téma? Podívejte se na [inspirativní videa](#).

V [audiovizuální lekci Komenský by promítal](#) naleznete krátké texty v podobě **tipů a doporučení** k výukovým materiálům, které lze využít u jakékoliv naší audiovizuální lekce.

REFLEXE PO ZHLÉDNUTÍ FILMU

Reflexe emocí má **zásadní význam** při práci s dokumentárním filmem – umožňuje žákům přirozeně vyjádřit dojmy a uvolnit napětí. Výborně poslouží metody R.A.F.T., Jedno slovo, Pětílístek nebo I.N.S.E.R.T. [Celý informační text si můžete přečíst zde](#). Reflexi emocí jsme také připravili ve [verzi pro rodiče](#).

OTÁZKY A ODPOVĚDI

U každé lekce z portálu JSNS.CZ najdete informační materiál ve formě Otázek a odpovědí, který popisuje **kontext dané problematiky** pro vyučující i žáky. Doporučujeme dát, zejména starším žákům, prostor pro vlastní analýzu například metodou I.N.S.E.R.T.

VĚSTNÍK

Přihlaste se k [odběru Věstníku](#) a my vás budeme každý měsíc stručně a přehledně informovat o **novinkách, kampaních i dalších činnostech JSNS**.

BULLETINY

Pravidelná **dávka inspirace** z oblasti [mediálního vzdělávání](#) nebo [moderních československých dějin](#), která na vás bude čekat každý měsíc v e-mailu.

